

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 30

Tampere-talo Oy:n yhtiöjärjestelyjä koskevien selvitysten tilannekatsaus ja omistajan ennakkokanta

TRE:939/14.02.00/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Ville Taivassalo, puh. 041 730 5437, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Tampere-talo Oy:n yhtiöjärjestelyjä koskevien selvitysten tilannekatsaus merkitään tiedoksi.

Konserniohjeen mukaisena omistajan ennakkokantana hyväksytään Tampere-talo Oy:n hallituksen ehdotus Tampere-talo Oy:n toiminnan jakamisesta Tilanneselvitys yhtiörakenteen kehittämistä -liitteessä esitetyin periaattein ensisijaisesti tytäryhtiömalliin perustuvaksi konserniksi.

Mikäli emoyhtiömalli osoittautuu valtiontukien saannin kannalta tytäryhtiömallia tarkoituksenmukaisemmaksi vaihtoehdoksi, yhtiön tulee hakea konsernijaostolta uutta ennakkokantaa.

Kokouskäsitely

Konsernijaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden Tampere-talo Oy:n hallituksen puheenjohtaja Martti Silvennoiselle, hallituksen varapuheenjohtaja Kristiina Michelssonille ja toimitusjohtaja Paulina Ahokkaalle sekä johtaja Lauri Savisaarelle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.

Perustelut

Kaupunginhallituksen konsernijaosto merkitsi 21.2.2023 § 11 tiedoksi Tampere-talo Oy:n yhtiöjärjestelyjä koskevien selvitysten tilannekatsauksen. Konsernijaosto oli käymässä keskusteluissa yksimielinen siitä, että yhtiön liiketoiminta on tarpeen jakaa kahteen eri yhtiöön, markkinaehtoiseen sekä yleishyödyllistä toimintaa tekevään yhtiöön. Konsernijaosto pyysi yhtiön johtoa tarkentamaan eri vaihtoehtoja maaliskuun 2023 aikana.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Eri yhtiörakennemalleissa keskeistä on toiminnan jakaminen markkinaehtoiseen toimintaan ja yleishyödylliseen toimintaan. Näin saadaan toteutettua haluttu toiminnan läpinäkyvyys muutoinkin kuin kirjanpidon eriyttämisellä, joka sekin on täysin hyväksyttävä ja Tampere-talo Oy:ssä käytössä oleva toimintapa. Edellä mainittua on käsitelty laajemmin konsernijaoston 21.2.2023 kokouksen asiaa koskevassa perustelutekstissä.

Vaihtoehtoiseksi yhtiörakennemalliksi on aiemmin esillä olleiden sisaryhtiömallin ja tytäryhtiömallin rinnalle jatkovalmistelussa täydentynyt emoyhtiömalli, jota voidaan pitää myös tytäryhtiömallin rinnakkaisvaihtoehtona. Sisaryhtiömallissa Tampereen kaupunki omistaisi suoraan sekä markkinaehtoisen yhtiön että yleishyödyllisen yhtiön. Tytäryhtiömallissa ja emoyhtiömallissa kaupunki omistaisi suoraan ns. Tampere-talo konsernin emoyhtiön, joka tytäryhtiömallissa olisi yleishyödyllinen yhtiö ja emoyhtiömallissa erillinen yhtiö, joka puolestaan omistaisi sekä yleishyödyllisen yhtiön että markkinaehtoisen yhtiön.

Tampereen kaupungin kannalta, kun asiaa tarkastellaan omistajan näkökulmasta, asiassa on merkityksellistä se, mikä on kaupungin omistajastrategia Tampere-talon osalta. Sisaryhtiömalli mahdollistaisi suoraviivaisesti toimintojen eriyttämisen ja yhtiöiden poikkeavat kehityspolut erilaisin vaihtoehdoin. Sisaryhtiömallissa menetettäisiin konsernimuotoiseen toimintaan liittyvät monet synergiat tai niiden hyödyntäminen vähintäänkin vaikeutuisi. Tytäryhtiömalli ja emoyhtiömalli vastaavasti korostavat liiketoiminnan pitkäaikaista kehittämistä ja sitä tukevaa taloudellishallinnollista tehokkuutta samassa konsernikokonaisuudessa. Mainittakoon, että kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyi 25.10.2022 § 102 Tampere-talo Oy:n omistajastrategian (salassa pidettävä julkisuudesta annetun lain 24.1 §:n 17-kohdan perusteella). Omistajaohjauksikön näkemyksen mukaan omistajastrategiassa esitetyt lähtökohdat ja johtopäätökset eivät ole oleellisesti muuttuneet.

Tampere-talon hallitus ehdottaa kaupunginhallituksen konsernijaostolle, että ensisijainen valittava malli on tytäryhtiömalli. Mikäli valtiontukien saaminen niin edellyttää, yhtiön hallitus esittää valittavaksi kuitenkin emoyhtiömallia. Tämän hetken arvion mukaan kumpikaan edellä mainituista malleista ei edellytä kaupungin pääomitusta. Yhtiöoikeudellisesti yhtiön hallituksen esittämä ratkaisu tarkoittaa mm. muutoksia Tampere-talo Oy:n nykyiseen yhtiöjärjestykseen eli myöhemmin yhtiökokouksessa tehtäviä päätöksiä. Uuden yhtiöjärjestyksen hyväksymisen yhteydessä konsernijaosto ottaisi kantaa mm. Tampere-talo-konsernin emoyhtiön toimialaan ja yhtiön nimeen. Omistajaohjauksikö ohjaisi yhtiötä valmistelemaan uuden yhtiöjärjestyksen konsernijaoston 23.2.2021 § 16 hyväksymän yhtiöjärjestyspohjan mukaiseksi. Tampere-talon hallituksen ehdotuksen mukaan toiminta uudessa mallissa alkaisi 1.1.2024.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampere-talo Oy on kaupungille toimittamassa julkisessa liitemateriaalissa esittänyt tavoitteeksi yhtiön toimintojen ja brändien selkeää eriyttämistä eri yhtiöihin (yleishyödyllinen taidetoiminta ja markkinaehtoinen toiminta). Samaan aikaan on kuitenkin mahdollistettava toimintojen (yhtiöiden) välinen synergia niissä toiminnoissa, joissa se on taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaista (mm. johtoryhmä, myynti, markkinointi, viestintä, hallinto, IT-järjestelmät, vastuullisuusosaaminen, jne.). Yhtiön arvion mukaan muussa tapauksessa kulut kasvavat hallitsemattomasti (noin 1-1,5 milj. euroa vuodessa).

Yhtiön hallituksen esittämässä mallissa yleishyödyllistä taidetoimintaa rahoitetaan markkinaehtoisella ja taloudellisesti kannattavalla, eri yhtiöön siirretyllä liiketoiminnalla (suuruusluokka noin 1 milj. euroa vuodessa). Yhtiön mukaan markkinaehtoinen toiminta on rahoittanut viimeiset 20 vuotta yleishyödyllistä taidetoimintaa. Toiseen suuntaan, eli yleishyödyllisestä yhtiöstä markkinaehtoiseen yhtiöön, tapahtuvien liiketoimien kuten mm. töiden ja palvelujen ostot tapahtuvat markkinahinnoin, jolloin mm. varmistetaan kilpailuneutraalisti julkisesti rahoitetun yhtiön toiminta suhteessa markkinaehtoiseen yhtiöön.

Tampere-talo Oy on laatinut yhtiön näkökulmaan pohjautuvan plusmiinus -tarkastelun sisaryhtiömallista, tytäryhtiömallista ja emoyhtiömallista. Tarkastelu antaa käsityksen mallien oleellisista vahvuuksista ja heikkouksista. Omistajaohjauksikön arvion mukaan, sikäli kun linjataan etenemisivaihtoehtojen valintaa, on jatkossa vielä tarpeellista arvioida tytäryhtiömallin ja emoyhtiömallin välinen rahaliikenne mm. osingonmaksun, pääomasijoitusten ja lainojen osalta. Selkeintä olisi, mikäli edellä mainitut toimet rajoittuisivat osingonmaksuun.

Omistajaohjauksikö yhtyy periaatteellisella tasolla Tampere-talo Oy:n hallituksen esittämään vaihtoehtoon, jossa nykymuotoinen toiminta järjestellään uudelleen konsernimuotoiseksi toiminnaksi joko tytäryhtiömallilla tai emoyhtiömallilla oletuksella, että kaupunki omistajastrategiassaan näkee toiminnan pitkäaikaisen kehittämisen tapahtuvan jatkossakin sekä julkisesti tuetun että markkinaehtoisen toiminnan muodossa kaupunkiomisteisena. Mikäli kaupunki ei näe markkinaehtoista toimintaa pitkäaikaisena osana Tampereen kaupunkikonsernin toimintaa, voi sisaryhtiömalli mahdollistaa suoraviivaisemmin esimerkiksi toiminnasta luopumisen tai mahdollisen osakkuuspohjaisen yhteistyön jonkin kumppanin kanssa. Edellinen on mahdollista muissakin malleissa, mutta vähemmän suoraviivaisesti ja mahdollisesti välivaiheiden kautta. Sisaryhtiömallin vaikutukset on arvioitu tässä vaiheessa hyvin karkeasti, joten mikäli sen mukaista vaihtoehtoa haluttaisiin edistää, tarvittaisiin syvällisempää jatkovalmistelua. Samoin yhtiön ehdotuksen jatkovalmistelu ja siihen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

liittyvä päätöksenteko edellyttää yksityiskohtaisempaa valmistelua mm. yhtiöoikeudellisten toimenpiteiden ja niihin liittyvien juridisteknisten toimenpiteiden osalta.

Omistajaohjausyksikkö haluaa kiinnittää huomiota myös siihen, että kaupunkikonsernissa viimeisten vuosien aikana yleistynyt tapa, joissa tytäryhtiöiden vakiintuneita liiketoimintoja jaetaan eri yhtiöihin ja/tai muodostetaan konserneja ei välttämättä ole kuntakonsernin ja viimekädessä kuntalaisen kannalta tarkoituksenmukaista. Puhtaasti markkinoilla toimivien yhtiöiden (kuten Tampereen Sähkölaitos -konserni, Finnpark-konserni) osalta yhtiöjärjestelyt voidaan nähdä puhtaasti markkinaehtoisena liiketoiminnan kannalta tarkoituksenmukaisiksi ratkaisuisiksi. Sen sijaan muissa toiminnoissa tarve yhtiöjärjestelyihin on syntynyt usein ulkopuolisen paineen seurauksena, jolloin pohdittavaksi jää onko kaupungin ylipäätään syytä olla omistajana ko. toiminnoissa tai ainakaan kaikissa osissa ja vastaavasti mm. arvioida huolellisesti minkälaisia riskejä järjestelyihin kokonaisuudessaan liittyy.

Tampere-talo Oy:n johto esittelee kokouksessa konsernijaoston kokouksen 21.2.2023 jälkeen tehtyjä jatkoselvityksiä sekä yhtiön hallituksen konsernijaostolle tekemää ehdotusta.

Liitteet yhtiöiden strategiapohjasta ja liiketoimintasuunnitelmista (sisältäen talouden mallinnuksia), sekä konsernijaostolle esitettävä liikesalaisia tietoja sisältävä esitysmateriaali ja konsernijaoston 25.10.2022 § 102 päättämä Tampere-talo Oy:n omistajastrategia ovat salassa pidettäviä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1 §:n 17-kohdan perusteella.

Omistajaohjausyksikkö pyysi lausunnot elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueelta, sivistyspalvelujen palvelualueelta sekä kaupungin lakiyksiköstä.

Tampere-talo Oy:n uusi yhtiöjärjestys sekä muut mahdolliset yhtiöoikeudelliset ja yhtiökokouksessa tehtävät päätökset sekä asiaan oleellisesti vaikuttavat muut seikat tulee tuoda konsernijaostolle erikseen päätettäväksi vuoden 2023 aikana.

Tampere-talon kiinteistön vuokrasta ja kaupungin avustuksista päätetään kaupungin hallintosäännön mukaisesti.

Lausunnot

Kiinteistöjohtaja Virpi Ekholm:

Tampere-talo Oy:n jakautuessa yleishyödylliseksi ja markkinaehtoiseksi yhtiöksi vuokrasopimus muutettaisiin Tampereen kaupungin ja yleishyödyllisen yhtiön väliseksi. Vuokran määrää tarkistettaisiin siten, että siitä on määriteltävissä markkinaehtoinen vuokra ja yleishyödyllistä kulttuuritoimintaa palvelevien tilojen vuokra. Kulttuurin käytössä olevien tilojen ja siten tuettu vuokra muodostaisi perusvuokran. Niiltä osin, kun yleishyödyllinen yhtiö vuokraa tiloja markkinaehtoiseen toimintaan, tulee vuokraus tapahtua markkinahintaan. Markkinahintaisen vuokrauksen ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

tuetun vuokrauksen erotus katsotaan kaupungin avustusta tai vuokratkompensaatiota pienentäväksi. Selvitys markkinaehtoisista vuokrauksista tulisi antaa vuosittain.

Sivistyspalvelujen palvelualueen johtaja Lauri Savisaari:
Sivistys- ja kulttuurilautakunta myöntää Tampere-talo Oy:lle toiminta-avustusta kulttuuritoimintaan. Avustuksen tarkoituksena on mahdollistaa Tampere-talon hyvissä olosuhteissa toteutuva sellainen kulttuuritarjonta, joka ei toteudu markkinaehtoisesti. Tampere-talo Oy on eriyttänyt kirjanpidossaan markkinaehtoisesta ja ei-markkinaehtoisesta kulttuuritoimintansa jo aiemmin, mutta avustustoiminnan läpinäkyvyyden kannalta nyt suunniteltu yhtiöjärjestely selkeyttää tilannetta erottamalla markkinaehtoisesta, myös Tampere-talon ulkopuolella toteutettavan toiminnan ei-markkinaehtoisesta kulttuuritarjonnasta, johon voidaan hakea ja myöntää julkista tukea.

Tampere-taloon sijoittuvat myös kaupungin omat kulttuuritoimijat Tampere Filharmonia sekä Tampereen taidemuseon Muumimuseo. Niiden kannalta suunnitellulla yhtiöjärjestelyllä ei ole merkittävää vaikutusta, mutta avustuskokonaisuutta pohdittaessa on huomioitava, että kaupungin toimijoiden vuokra- ja palvelusopimukset perustuvat todellisiin ja todennettaviin kustannuksiin.

Johtava lakimies Jyri Nuojua:

Esitetystä tytäryhtiömallista on huomioitava se, ettei valtiontuilla ja -avustuksilla subventoida markkinayhtiön toimintaa. Emoyhtiön resurssien hyödyntäminen tytäryhtiössä johtaa siihen, että emoyhtiön tulee eriyttää kirjanpidossaan sen ja tytäryhtiön välinen liikevaihto ja, että hinnoittelu on markkinaehtoista. Tällä pystytään osaltaan estämään emoyhtiön subventio tytäryhtiölle. Konserniavustuslain mukaista konserniavustusta ei päästäne hyödyntämään. Yhtiön toiminnan jakaminen yleishyödylliseen ja markkinayhtiöön selkeyttäisi avustusten kohdentumisen yleishyödylliseen toimintaan.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Ville Taivassalo, Jyri Nuojua, Virpi Ekholm, Lauri Savisaari, Teppo Rantanen, Tampere-talo Oy

Liitteet

1 Tampere-talo Oy, tilanne yhtiörakenteen kehittämisen osalta

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 25.4.2023 kaupungin internetsivulle www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 25.4.2023.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin internetsivulla www.tampere.fi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomainen

Kaupunginhallitus

Tampere
25.04.2023

Noora Jalonen
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Oikaisuvaatimus

§30

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Frenckellinaukio 2 B, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asiointin lomakkeella osoitteessa <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 15.45 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.